

Sygn. akt IV U 265/17

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

<b>Przewodniczący:</b>	<b>SSO Beata Kurowska</b>
Protokolant:	st. sekr. sądowy Alina Dziarkowska

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy Z. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 9 stycznia 2017 r. oraz z dnia 24 lutego 2017 r. nr (...)

**o d d a l a o d w o ł a n i a**

/-/ SSO B. Kurowska

Sygn. akt IV U 265/17

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 09 stycznia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił Z. P.prawa do emerytury z powodu niespełnienia warunków do jej przyznania w świetle przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – nieudokumentowanie 15 lat pracy w szczególnych warunkach i nie złożenie wniosku o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

Decyzją z dnia 24 lutego 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. ponownie odmówił Z. P.prawa do emerytury z powodu niespełnienia warunków do jej przyznania w świetle przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w

szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) albowiem mimo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa nadal nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach

W odwołaniach od wskazanych wyżej decyzji pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji i przyznanie Z. P. prawa do wcześniejszej emerytury. Zaskarżonym decyzjom zarzucił naruszenie:

- art. 184 ustęp 1 ustawy o emeryturach rentach z FUS poprzez jego niewłaściwe zastosowanie o odmowę prawa do emerytury, pomimo tego, że Z. P. spełnił wszystkie przesłanki do przyznania mu prawo do emerytury,

-paragrafu 4 ustęp 1 paragraf 2 ustęp 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że ubezpieczony nie nabył prawa do emerytury pomimo, że spełnił on łącznie przesłanki określone w treści paragrafu 4 tj. osiągnął wiek emerytalny 60 lat i udokumentował w trakcie prowadzonego przez organem rentowym postępowania wymagane co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach , przede wszystkim zaś przedstawił dokument- Świadectwo Gminnej Spółdzielni w J. z dnia 28.09.2016r. potwierdzające zatrudnienie w szczególnych warunkach w okresie od 18 maja 1981r. do 31 sierpnia 1996r.

-paragrafu 2 ustęp 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze na skutek jego błędnej wykładni i przyjęcia, że zakładem pracy o którym mowa w treści rzeczonoego przepisu może być jedynie jednostka organizacyjna, która prowadzi działalność i zatrudnia pracowników, podczas gdy za zakład pracy – pracodawcę uznaje się również te jednostki organizacyjne, które prowadziły działalność oraz zatrudniały wcześniej pracowników i mają potencjalną możliwość zatrudniania pracowników.

W uzasadnieniu odwołań pełnomocnik skarżącego wskazała między innymi, że wnioskodawca udokumentował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach ponieważ wraz z wnioskiem z dnia 18.11.2016r. przedłożył organowi świadectwo potwierdzające jego zatrudnienie w Gminnej Spółdzielni w J. w okresie od 18 maja 1981r. do 30.06.1998r. w pełnym wymiarze czasu pracy, gdzie stwierdzono, iż wykonywał pracę na stanowisku mechanik pojazdów samochodowych, hydraulik, konserwator maszyn i urządzeń a ponadto uzupełniająco przedstawił również świadectwo z dnia 28.09.2016r. stwierdzające, że podczas zatrudnienia w rzeczonoj spółdzielni ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach. Zgodnie z treścią tego dokumentu ubezpieczony we wskazanym w nim czasie pracował w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych na stanowisku mechanik pojazdów samochodowych wymienionym w wykazie A w dziale XIV poz.16 punkt 1 rozporządzenia, wykonywał roboty wodnokanalizacyjne na stanowisku hydraulik wymienionym w wykazie A w dziale V poz. 1 punkt 6 rozporządzenia oraz prace przy spawaniu , wycinaniu elektrycznym i gazowy, bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń, prace w chłodniach składowych na stanowisku konserwator maszyn i urządzeń wymienionym w wykazie A w dziale XIV poz.12 pkt 1 i 2, poz. 25 pkt 1 i w dziale X poz. 10 rozporządzenia.

Na rozprawie w dniu 30 maja 2017r. Sąd postanowił połączyć sprawy o numerach IV U 265/17 i , IV U 428/17 oraz łącznie prowadził i rozpoznał je pod numerem IV U 265/17 (k.58 akt sprawy).

### **Sąd Okręgowy ustalił co następuje :**

W dniu 21 listopada 2016r. roku wnioskodawca Z. P., urodzony dnia (...), z zawodu mechanik złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Do wniosku dołączył dokumentację dotyczącą jego zatrudnienia, w tym świadectwo pracy z dnia 28 września 2016 roku podpisane przez prezesa zarządu L. G. stwierdzające, że odwołujący w okresie od dnia 01.05.1981 roku do dnia 14.06.1983 roku i od 21.06.1983 roku do 31.07.1984r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych na stanowisku mechanik pojazdów samochodowych wymienionych w wykazie A w dziale XIV poz.16 pkt 1, od dnia 01.08.1984r. do 15.01.1987r., od 23.01.1987r. do 19.06.1987r., od 25.06.1987r. do 17.07.1987r., od 01.08.1987r. do 23.08.1987r., od 25.08.1987r. do 28.1987r. , od 31.08.1987r. do 19.09.1987r., od 01.10.1987r. do 27.06.1990r., od 03.07.1990r. do

14.09.1993r., od 20.09.1993r. do 31.12.1993r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał roboty wodno-kanalizacyjne na stanowisku hydraulik wymienionym w wykazie A dziale V poz. 1 pkt 6 oraz od 01.01.1994r. do 02.05.1994r., oraz od 14.05. do 31.08.1996r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym, bieżące konserwacji agregatów i urządzeń, prace w chłodniach składowych na stanowisku konserwator maszyn i urządzeń wymienionych w wykazie A w dziale XIV poz. 12 pkt 1 i 2, po. 25 pkt 1 i w dziale X poz.10 wykazy stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. poz.43 oraz wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Zarządu Głównego (...) z dnia 25 lipca 1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w spółdzielczości rolniczej na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do emerytury (świadcstwo k. 21 plik II akt ZUS).

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu w wyżej wymienionej sprawie postępowania dowodowego między innymi po dopuszczeniu dowodów z akt osobowych wnioskodawcy i z zeznań świadków na okoliczność pracy wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni w J. ustalił, że świadczona w tym okresie przez wnioskodawcę praca nie był pracą wykonywaną w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy.

W niniejszym postępowaniu Sąd ustalił, że odwołujący Z. P. w okresie od dnia 18 maja 1981 roku do dnia 30 czerwca 1998 roku, będąc członkiem spółdzielni, był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Gminnej Spółdzielni w J. na stanowisku: mechanik pojazdów samochodowych, hydraulik a następnie konserwator maszyn i urządzeń.

( dowód: świadectwo pracy z dnia 30.06.1998r. k. 4 plik I akt ZUS)

W ramach spółdzielni funkcjonowały trzy zakłady eksportowe, ubojnia królików, przetwórnia runa leśnego, rzeźnia, masarnia, przetwórnia konserw, rozlewnia wód gazowanych i kilkadziesiąt sklepów wiejskich. Głównie spółdzielnia zajmowała się handlem, sprzedawała własne wyroby, również za granicę. Spółdzielnia w najlepszym okresie zatrudniała około 300 osób. Wnioskodawca przez okres zatrudnienia w spółdzielni pracował na kilku stanowiskach. Na początku przez około 3 lata pracował w warsztacie mechanicznym na stanowisku mechanika. Naprawiał samochody dostawcze, ciężarowe, osobowe. Spółdzielnia dysponowała 14 Ż., 5 ciągnikami 5 lub 6 samochodami ciężarowymi, koparko-ładowarkami. Mechaników było 4 – 5 a kanałów w warsztacie 2: jeden wewnątrz warsztatu drugi na podwórku. Mechanicy kompleksowo naprawiali pojazdy, wykonywali również te naprawy, które nie wymagały pracy z kanału. Z zakresu obowiązków odwołującego z dnia 09.07.1981r. wynika między innymi że do jego obowiązków należało dokonywanie napraw wszelkich pojazdów na podstawie zleceń oraz wynikających w trakcie dalszego remontu pojazdów.

( dowód: zeznania świadków: M. T. O. - protokół elektroniczny z dnia 12.09.2017r. 00:09:55 k. 71v, C. M. - protokół elektroniczny z dnia 30.05.2017r. 00:48:27 k. 59, dowód z przesłuchania odwołującego – protokół elektroniczny z dnia 30.05.2017r. i z dnia 12.09.2017r. 00:45:44 k. 72, akta osobowe odwołującego k. 37. )

Po zdobyciu uprawnień spawacza, na początku 1985 roku skarżący został przeniesiony do tzw. grupy usług remontowo – budowlanych przy Gminnej Spółdzielni (...) w J. ( w dniu 27 lutego 1985r. w O. Z. P. ukończył kurs podstawowy spawania gazowego ). W skład brygady wchodziło 2 lub 3 pracowników.

W zdecydowanej większości grupa wykonywała usługi na terenie spółdzielni i na rzecz spółdzielni bowiem została powołana do obsługi poszczególnych zakładów, wchodzących w skład spółdzielni, do remontów tych zakładów jak i sklepów spółdzielni. Grupa ta również czasami wykonywała usługi dla ludności.

Z. P. wykonywał roboty hydrauliczno-spawalnicze, wszelkie naprawy wodno-kanalizacyjne. W ramach usług dla ludności wnioskodawca wykonywał wraz z grupą usługi instalacyjno - wodociągowe, kanalizacyjne i c.o., natomiast w ramach prac remontowych na rzecz spółdzielni usuwał wszelkie awarie, wymienił elementy maszyn, naprawiał te elementy, zajmował się bieżącą konserwacją maszyn, smarował w razie awarii, wymieniał łożyska, paski klinowe. Dbał o sprawność instalacji wodnej i rurociągów. Wykonywał prace naprawcze, hydrauliczne i spawalnicze.

( dowód: zeznania świadków: J. M. protokół elektroniczny z dnia 30.05.2017r. 00:57:18 k. 59v, M.T. O. protokół elektroniczny z dnia 12.09.2017r. 00:09:55 k. 71v, dowód z przesłuchania odwołującego protokół elektroniczny z dnia 30.05.2017r. i z dnia 12.09.2017r. 00:45:44, akta osobowe k. 37 )

W dniu 01 stycznia 1991r. Gminna Spółdzielnia w J. zawarła z wnioskodawcą umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 3/8 etatu na podstawie której Z. P. wykonywał w wytwórni konserw obowiązki konserwatora oczyszczalni ścieków.

W dniu 02 kwietnia 1991r. pracodawca zawarł kolejną umowę z wnioskodawcą na czas określony od 02.04. do 30.04.1991r. w wymiarze 1/2 etatu i w Grupie Remontowo-Budowlanej powierzył mu obowiązki hydraulika. Skarżący sprzątał również pomieszczenia biurowe, na podstawie umowy z dnia 29.07.1993r. zawartej na czas określony do dnia 30.09.1993r. oraz na podstawie umowy z dnia 01.10.1993r. do dnia 13.10.1993r. , w wymiarze 1/2 etatu.

Wnioskodawcy powierzone zostały również obowiązki obsługi chłodni łącznie z dyżurami w dni wolne, niedziele i święta w wymiarze 1/2 etatu od dnia 01 lutego 1994r.

(dowód: akta osobowe skarżącego k. 37, dowód z przesłuchania odwołującego protokół elektroniczny z dnia 30.05.2017r. i z dnia 12.09.2017r. 00:45:44, )

Skarżący w okresie od 01 września 1971r. do 06 maja 1981r. zatrudniony był w Stoczni im. (...) w G.. W okresie od 01.09.71r. do 09.07.1974r. był uczniem (...) Szkoły Budownictwa (...), zaś następnie wykonywał obowiązki montera ślusarskiego wyposażenia okrętowego.

( dowód: świadectwo pracy – akta ZUS, dowód z przesłuchania odwołującego protokół elektroniczny z dnia 30.05.2017r. i z dnia 12.09.2017r. 00:45:44,

### **Sąd zważył, co następuje :**

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ( t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1321 ), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet oraz 65 lat – dla mężczyzn ,
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tej ustawy.

Wymienione świadczenie przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa .

W myśl § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U., nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach,

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w przedmiotowym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§ 2 ust. 1 cytowanego rozporządzenia)

W przedmiotowej sprawie poza sporem było to, że wnioskodawca osiągnął wymagany wiek emerytalny, legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym, złożył oświadczenie o przekazaniu środków z otwartego funduszu emerytalnego na dochody budżetu państwa

Spór koncentrował się zatem na ustaleniu, czy wnioskodawca legitymuje się 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Wskazać należy, iż ustawa emerytalna nie zawiera katalogu prac uznawanych za prace wykonywane w szczególnych warunkach, odsyłając w tej mierze (art. 32 ust. 4) do przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze /Dz. U. nr 8 poz., 43/, które szczegółowo określa warunki nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym. Powyższe Rozporządzenie w załączniku zawiera szczegółowe zestawienie prac uznawanych przez ustawodawcę za prace w szczególnych warunkach, przy czym poszczególne prace pogrupowane są w określone kategorie. Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma zatem możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wymienionych w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W ocenie wnioskodawcy, w czasie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni w J. pracował w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych na stanowisku mechanik pojazdów samochodowych wymienionym w wykazie A w dziale XIV poz.16 punkt 1 rozporządzenia, wykonywał roboty wodnokanalizacyjne na stanowisku hydraulik wymienionym w wykazie A w dziale V poz. 1 punkt 6 rozporządzenia oraz prace przy spawaniu, wycinaniu elektrycznym i gazowym, bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń, prace w chłodniach składowych na stanowisku konserwator maszyn i urządzeń wymienionym w wykazie A w dziale XIV poz.12 pkt 1 i 2, poz. 25 pkt 1 i w dziale X poz. 10 rozporządzenia.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że praca w szczególnych warunkach, to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152).

Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał także, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo (por. między innymi wyroki z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 258/06, OSNP 2008 Nr 5-6, poz. 81; z dnia 17 września 2007 r., III UK 51/07, OSNP 2008 Nr 21-22, poz. 328; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 62/07, Lex Nr 375653; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, Lex Nr 483283; z dnia 13 listopada 2008 r., II UK 88/08, niepublikowany; z dnia 5 maja 2009 r., I UK 4/09, Lex Nr 509022).

W kontekście powyższych norm prawnych i orzecznictwa Sądu Najwyższego należało przeprowadzić rozważania odnośnie charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w pierwszym rzędzie na stanowisku mechanika pojazdów samochodowych wymienionym w wykazie A w dziale XIV poz.16 rozporządzenia. Bez wątpienia wnioskodawca, pracując w warsztacie Gminnej Spółdzielni wykonywał naprawy wszelkich posiadanych przez Spółdzielnię pojazdów wymagające pracy w kanale, przy czym co istotne wykonywał również wszelkiego rodzaju inne, pozostałe naprawy sprzętu, niewymagające pracy z kanału, co potwierdzili zarówno przesłuchani świadkowie jak i sam odwołujący. Taka sama sytuacja dotyczy okresu pracy wnioskodawcy w grupie remontowo-budowlanej. Wnioskodawca wykonując usługi dla ludności, wykonywał roboty wodnokanalizacyjne wymienionym w wykazie A w dziale V poz. 1 rozporządzenia. Jednakże należy podkreślić, że te prace wnioskodawca wykonywał bardzo rzadko, ponieważ grupa remontowo-budowlana w zdecydowanej większości pracowała na rzecz spółdzielni. W ramach prac remontowych na rzecz spółdzielni wnioskodawca usuwał wszelkie awarie, wymienił elementy maszyn, naprawiał te elementy, zajmował się bieżącą konserwacją maszyn, smarował w razie awarii, wymieniał łożyska, paski klinowe. Dbał o sprawność instalacji wodnej i rurociągów. Wykonywał prace naprawcze, hydrauliczne i spawalnicze. Znamienne są w tej mierze zeznania świadka T. O., która opisując pracę wykonywaną przez odwołującego wskazała, że wykonywał zadania tzw. „złotej raczki”, tj. usuwał wszelkiego rodzaju awarie hydrauliczne w Spółdzielni: „... Jako hydraulik naprawiał wszelkie awarie związane z wodą, ponieważ w poszczególnych zakładach było bardzo dużo kranów i innych urządzeń , które obsługiwał hydraulik. Hydraulików z takim samym zakresem obowiązków jak wnioskodawca było trzech a następnie dwóch.”

Niewątpliwie wnioskodawca wykonywał również prace w chłodniach składowych na stanowisku konserwator maszyn i urządzeń wymienionym w wykazie A w dziale XIV poz. 12 pkt , poz. 25 rozporządzenia ale podkreślenia wymaga, że pracę tę wykonywał w wymiarze 1/2 etatu od dnia 01 lutego 1994r.

Sąd dysponował aktami osobowymi wnioskodawcy, dokumentami zebranymi przez organ rentowy, a także zeznaniami świadków i wnioskodawcy. Z ich treści wynika, że wnioskodawca był zatrudniony na różnych stanowiskach . Jednakże powyższe środki dowodowe nie dają podstawy do przyjęcia, tak jak wskazywał pełnomocnik odwołującego, że w spornym okresie wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu przy pracach określonych w wykazie A działo XIV ( prace różne ) poz. 16 - prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych, w dziale V ( w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych ) poz. 1 - roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach oraz w dziale XIV poz. 12 – prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym , gazowym i atomowodorowym, poz. 25 - bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie i w dziale X ( w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym ) poz. 10 – prace przy wytwarzaniu mąki, kasz, płatków i śrut. Wskazywanie przez odwołującego na wykonywanie tych ostatnich prac wydaje się być błędem powielonym ze świadectwa pracy z dnia 28.09.2016r.

Istotne jest bowiem , że w przypadku jednoczesnego wykonywania prac wymienionych w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), z niewymienionymi, nawet gdy stosunek tych prac jest nieproporcjonalnie wysoki na rzecz tych pierwszych, przekreśla to możliwość uznania za pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, jako, że nie była wykonywana stale, w pełnym wymiarze czasu pracy ( tak Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 września 2012 r. III AUa 480/12 ). Powyższe orzeczenie stanowi kontynuację zapatrywań Sądu Najwyższego. Tożsame stanowisko zajął bowiem Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 lipca 2011 r. II UK 2/11, ustalając , iż nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. Wykonywanie takiej pracy nie uprawnia do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych mają bowiem charakter norm bezwzględnie obowiązujących, co oznacza, że instytucja tzw. wcześniejszej emerytury podlega ścisłej wykładni. Takie też stanowisko zajął SN w wyroku z dnia 4 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 306/07czy też późniejszym wyroku z dnia

7 lutego 2012 r. I UK 227/11. Dla podsumowania powyższego nurtu orzeczniczego warto przywołać także wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 sierpnia 2012 r. III AUa 374/12, zgodnie z którym tylko okresy wykonywania zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wypełniają kryterium uznania pracy o cechach znacznej szkodliwości dla zdrowia lub znacznego stopnia uciążliwości, lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Taki sam warunek odnosi się do wymagania stałego wykonywania takich prac, co oznacza, że krótsze dobowo (nie w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy na danym stanowisku) lub periodyczne, a nie stałe świadczenie pracy wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskutek niespełnienia warunku stałej znacznej szkodliwości dla zdrowia lub stałego znacznego stopnia uciążliwości wykonywanego zatrudnienia.

W wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd ustalił, iż Z. P. w okresie zatrudnienia Gminnej Spółdzielni (...) w J. wykonywał zarówno prace w warunkach szczególnych jak i prace nie wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.

Zeznania zawnioskowanych na tą okoliczność świadków, nie kwestionowane przez wnioskodawcę, znajdują potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w tym aktach osobowych wnioskodawcy i w świadectwie pracy skarżącego z dnia 30 czerwca 1998 roku a także są zbieżne w zdecydowanej części z twierdzeniami odwołującego.

Podkreślenia wymaga przy tym okoliczność, iż przedłożone przez wnioskodawcę świadectwo z dnia 28.09.2016r. opatrzone pieczęciami spółdzielni i prezesa zarządu spółdzielni wystawione zostało przez podmiot nieistniejący. Spółdzielnia nie przerejestrowała się do Krajowego Rejestru Sądowego, a zgodnie z treścią art. 9 ustęp 2a Ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym z dnia 20 sierpnia 1997 r. (Dz.U. Nr 121, poz. 770) <sup>)</sup> podmioty podlegające obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w art. 1, które były wpisane do rejestru sądowego na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie tej ustawy i które do dnia 31 grudnia 2015 r. nie złożyły wniosku o wpis do rejestru, uznaje się za wykreślone z rejestru z dniem 1 stycznia 2016 r.

Co ważne również, taki dokument nie jest dla Sądu wiążący. Zważyć należy, że świadectwo to stanowi jedynie dokument prywatny. Jak wiadomo dokument prywatny w przeciwieństwie do dokumentu urzędowego nie korzysta z domniemań prawdziwości treści i pochodzenia (art. 244 §1 k.p.c.). W świetle art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno, co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2004r., III UK 31/04, OSNP z 2005/1/13 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 września 2008r., III AUa 795/08, OSAB 2008/4/60). Mniejsza moc dokumentu prywatnego w stosunku do dokumentu urzędowego skutkuje też innym rozkładem ciężaru dowodu w razie zaprzeczenia prawdziwości tych dokumentów. W przypadku zaprzeczenia prawdziwości dokumentu urzędowego ciężar dowodu, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą obciąża tę stronę procesu cywilnego, która zaprzecza jego prawdziwości (art. 252 k.p.c.). W przypadku natomiast zaprzeczenia prawdziwości dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca obowiązek udowodnienia jego prawdziwości spoczywa na stronie, która z tego dokumentu chce skorzystać (art. 253 zd. II k.p.c.). W kontekście niniejszej sprawy oznacza to, iż skoro organ rentowy zaprzeczył prawdziwości przedmiotowego świadectwa pracy w szczególnych warunkach w zakresie pracy charakteru takiej pracy w spornym okresie to na wnioskodawcy spoczął obowiązek wykazania tego faktu innymi dowodami. Odwołujący temu zadaniu nie sprostał albowiem, przeprowadzone postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie doprowadziło do ustalenia, że sporne okresy pracy wskazane w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 28 września 2016 r., wbrew ich treści, nie podlegają uwzględnieniu do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Sąd uznał za wiarygodne relacje przesłuchanych w sprawie świadków albowiem są one spójne, wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość. Nie odmówił również wiarygodności wyjaśnieniom odwołującego albowiem

w zdecydowanej części są zbieżne z zeznaniami świadków, znajdują również potwierdzenie w aktach osobowych wnioskodawcy.

Odnośnie dodatkowego okresu pracy wnioskodawcy w okresie od 01 września 1971r. do 06 maja 1981r. w Stoczni im. (...) w G., którego uwzględnienia do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych domagał się pełnomocnik odwołującego należy podnieść, że również w postępowaniu przed sądem ubezpieczeniowym obowiązuje zasada kontrydiktoryjności w procesie i ponoszenia przez ubezpieczonego ciężaru wykazania spornych okoliczności ( patrz Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2010 r. II UK 148/09 ). Na okoliczność pracy w szczególnych warunkach w tym okresie pełnomocnik odwołującego nie zaoferował Sądowi żadnych dowodów poza wyjaśnieniami wnioskodawcy. Nawet jednak gdyby przyjąć, że praca w okresie od 10 lipca 1974r. do 06 maja 1981r. była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach ( prace na jednostkach pływających w portach morskich i w stoczniach morskich dział VIII pkt 6 ) to okres ten jest za krótki aby przyjąć, że wnioskodawca spełnia ostatnią przesłankę umożliwiającą przyznanie prawa do emerytury.

Zważywszy na powyższe , zgodnie z przepisem art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie.

SSO B. Kurowska